

та місцевих органів виконавчої влади під час виникнення надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків.

ІНСУЛЬТ ЯК МЕДИКО-СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА ЛЮДСТВА

Яремко М.С.

КНП «ЦПМСД Білоцерківської сільської ради».

Інсульт це гостре порушення мозкового кровообігу. Він виникає, коли приплив крові до мозку раптово перебивається. Нервові клітини мозку починають відмирати, адже до них не надходять кисень і поживні речовини, мозок просто перестає функціонувати належним чином.

Щороку в Україні трапляється 100–110 тисяч інсультів, причому понад третина з них — у людей працездатного віку. 30–40% хворих на інсульт помирають упродовж першого місяця, до 50% — протягом року від початку захворювання. 20–40% хворих, яким пощастило вижити, залишаються залежними від сторонньої допомоги, бо стають по-суті інвалідами. Лише близько 10% перехворілих повертаються до повноцінного життя.

Існує два види інсультів: ішемічний, який виникає тоді, коли артерія або дуга кровоносної судини в мозку блокується тромбом, та геморагічний. Він трапляється, коли кровоносна судина в мозку з якоїсь причини розривається, через що відбувається крововилив у мозкові оболонки. За кожну хвилину при порушенні кровообігу гине 1,8—2 млн. нервових клітин. Отже, чим довше буде порушено мозкове кровопостачання, тим сильнішим виявиться пошкодження мозку й менший шанс на видужання. Негайна лікарська допомога може врятувати життя пацієнта та збільшує його шанси на успішне відновлення після інсульту, іноді навіть без нейрохірургічної операції.

Найпоширеніший вид інсульту — ішемічний, він трапляється у 80% хворих. Цей вид інсульту можна успішно лікувати методом тромболітичної терапії: хворому вводять препарат, який розчиняє тромб, що перешкоджає притоку крові до мозку. Вже протягом години у хворого відновлюється кровообіг, і він швидко одужує. Метод ефективно працює лише протягом трьох годин із моменту виникнення інсульту.

Набагато складніший геморагічний інсульт. Смертність від нього сягає 40–50%. Єдиний більш-менш дієвий вид допомоги таким хворим — нейрохірургічна операція, проведена вчасно. Нерідко геморагічний інсульт виникає у 30-40-річних людей і навіть молодших. Як правило, це люди, у яких виявлено аневризму (випинання стінки судини внаслідок її стоншування або розтягування) судин головного мозку. І велике фізичне навантаження або стресова ситуація, що супроводжується підвищенням артеріального тиску, можуть спровокувати розрив аневризми, тобто геморагічний інсульт.

В Україні з кожного десятка померлих 6-7 осіб – це ті, хто загинув від серцево-судинних захворювань. Рівень захворюваності та смертності від інсульту в Україні суттєво вищий (у певних вікових категоріях — в рази), ніж у країнах Євросоюзу. Це пов'язано передусім із дуже низьким рівнем обізнаності населення щодо причин, симптомів (перших ознак) та наслідків інсульту, в той час як це —

життєво необхідні знання. Адже від того, як швидко та ефективно буде надана медична допомога людині з інсультом, залежить, чи повернеться вона до повноцінного життя.

При інсульті втрачений час може коштувати хворому життя. Тому дуже важливо швидко діагностувати небезпеку і викликати невідкладну медичну допомогу. Як правило, під час інсульту виникають такі симптоми:

- людина не може посміхнутися, при цьому зазвичай опускається куточок губ;
- постраждалий не може нормально говорити — вимова нерозбірлива та плутана;
- людина не може підняти обидві руки вгору або ж одна рука занадто слабка і не ворухиться;
- виникає слабкість чи оніміння у правій або лівій частині тулуба та кінцівках.

Інколи інсульт може проявитися лише інтенсивним головним болем. Для гіпертоніків – це звичне відчуття. Тому якщо ви помітили хоча б один із цих проявів, особливо після епізоду підвищеного артеріального тиску – необхідно негайно викликати екстрену допомогу. Чим швидше пацієнту нададуть фахову допомогу, тим більші його шанси уникнути важких ускладнень.

Будь-яку хворобу краще попередити, ніж її лікувати. Здоров'я людини лише на 10% в руках лікарів. Такі фактори як спадковість, незадовільна екологія теж мають значення, але вони не є визначальними. Дуже багато залежить від способу життя людини. Постійні стреси, неправильне харчування, зайва вага, низька фізичну активність, куріння і зловживання алкоголем все це сприяє появі інсульту. Також сприяють виникненню інсульту атеросклероз судин головного мозку, гіпертонічна хвороба, порушення серцевого ритму, цукровий діабет, порушення обмінних процесів. Помірна фізична активність, здорове харчування, підтримання нормальної ваги тіла, психічна врівноваженість і доброзичливість – запорука тривалого здорового життя.

EMERGENCY CARE AT PROSTHODONTIC DEPARTMENT OF DENTAL CLINIC

Romashkina O.A.

Vinnytsya National Pirogov Memorial Medical University

Emergency care in prosthodontics clinic is known to be of such two types depending on the patient's condition as urgent and emergency. The doctor provides an urgent medical care to the patient in the event of a life-threatening condition, for example, with the sudden development of acute diseases or exacerbation of chronic diseases. If the occurrence of such conditions does not pose a clear threat to the patient's life, then this type of medical care is called emergency medical care. In addition, emergency care in prosthodontic dentistry can be considered as general emergency care and special emergency care. The first type of assistance includes helping a patient who is fainting, with a hypertensive crisis, during an angina attack, etc. Special emergency care in prosthodontic clinic includes manipulations aimed at eliminating pain and